

İslam'daki Mehdi İnancı ile Yahudilik ve Hristiyanlık'taki Mesih İnancının Karşılaştırmalı Analiz ve Kritiği

Rahim Ay

 <https://orcid.org/0000-0002-7267-5205> | rahimay06@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Kurtarıcı beklentisi, kurumsallaşmış dinlerin birçoğunda bulunan bir olgudur. Bu inanç ve beklenti, toplumların çıkmaza sürüklendikleri zamanlarda çok işlevsel olmaktadır. İbrahimi dinler kategorisinde yer alan Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam arasındaki benzerlikler bu dinlerdeki bazı inanç ve ritüelleri karşılaştırmalı olarak incelemeyi gerektirmektedir. Bu üç din mensupları birbirlerini çeşitli düzeylerde ötekileştirseler de dinin bazı tezahürlerindeki benzerlikler araştırmacıları aralarındaki bağı keşfetmeye sevk etmektedir.

Mesih ve mehdi inançlarını konu alan bu bildirinin amacı, dinî toplumların kurtarıcı inanç ve beklentisini üç din özelinde karşılaştırmalı olarak incelemektir. Hristiyanlığın Yahudilik dinin bir restorasyonu olarak konumlanması, dini tebliğ eden Hz. İsa'nın davetini Yahudi kimliğiyle yapması, Tevrat'ın Hristiyan kutsal metinlerinin içinde yer alması bu iki dinde daha çok benzerlikler bulunmasını gerekli kılmıştır. Bu benzerlik kurtarıcı Mesih inancında, beklenen kişinin kimliği dışında en yüksek seviyededir.

Araştırmadaki varsayımımız, İslam tarihinde özellikle Şia bünyesinde inanç esas olacak kadar büyük kabul gören Mehdi inancının Ehl-i Kitap kültüründeki Mesih inancıyla birçok bakımdan örtüştüğü şeklindedir. Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam'ın aynı dinî geleneğin ardışık durakları ya da aşamaları olması bu benzerliği normal kabul etmeyi haklı çıkarmaktadır. Beklenen mehdi ister İmamiye Şiasındaki gibi gaib On İkinci İmam olsun, isterse bazı Sünni toplumlar arasında da kabul gördüğü gibi Hz. Muhammed'in soyundan gelen çağdaş bir insan olsun fark etmez. Bildiride kurtarıcı beklentisini zorunlu kılan şartlara değinildikten sonra bu dinlerdeki Mesih veya Mehдинin özellikleri, gelişini hazırlayan şartlar ve Mesih ile Mehdi arasındaki benzerliğin derecesi araştırılacak ve tartışılacaktır.

Çalışmada her üç dinin temel dinî kaynaklarına ve modern araştırmalara başvurulacaktır. Araştırmada tarihsel yöntem, deskriptif yöntem, karşılaştırmalı yöntem yanında fenomenoloji yaklaşım kullanılacaktır. Problem din ekseninde araştırılmakla birlikte derin yaklaşım farklılıklarının olduğu noktalarda mezheplerin görüşlerinde de değinilecektir.

Anahtar Kelimeler

Dinler Tarihi, Yahudilik, Hristiyanlık, İslam, Mesih, Mehdi.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "İslam'daki Mehdi İnancı ile Yahudilik ve Hristiyanlık'taki Mesih İnancının Karşılaştırmalı Analiz ve Kritiği" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	05.08.2024
Kabul Tarihi	18.08.2024
Yayın Tarihi	31.08.2024
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Dinler Tarihi
Sempozyum	:
Adı	4. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/587
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	10. Oturum - 30 Ağustos 2024 Cuma 15:00 - 16:10
Telif Hakkı	© 2024 Rahim Ay. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Ay, Rahim. "İslam'daki Mehdi İnancı ile Yahudilik ve Hristiyanlık'taki Mesih İnancının Karşılaştırmalı Analiz ve Kritiği". 4. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu: Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 127-130. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Comparative Analysis and Critique of Mahdi Belief in Islam and Messiah Belief in Judaism and Christianity

Rahim Ay

 <https://orcid.org/0000-0002-7267-5205> | rahimay06@gmail.com
Assist. Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

The expectation of a savior is a phenomenon found in many institutionalized religions. This belief and expectation is very functional in times when societies are dragged into a dead end. The similarities between Judaism, Christianity, and Islam, which are in the category of Abrahamic religions, require a comparative examination of some beliefs and rituals in these religions. Although members of these three religions marginalize each other at various levels, the similarities in some manifestations of religion prompt researchers to explore the bond between them.

The purpose of this paper, which deals with the beliefs of Messiah and Mahdi, is to comparatively examine the savior beliefs and expectations of religious societies in the context of three religions. The positioning of Christianity as a restoration of the religion of Judaism is based on the Prophet Muhammad, who preached the religion. The fact that Jesus made his invitation with his Jewish identity and that the Torah is included in the Christian sacred texts necessitated that there be more similarities in these two religions. This similarity is at its highest level in the belief in the saving Messiah, except for the identity of the expected person.

Our assumption in the research is that the belief in Mahdi, which is so widely accepted as a basis of belief in Islamic history, especially within the Shia, overlaps in many respects with the belief in Messiah in the culture of the People of the Book. The fact that Judaism, Christianity, and Islam are successive stations or stages of the same religious tradition justifies accepting this similarity as normal. Whether the expected Mahdi is the absent Twelfth Imam, as in the Imamiye Shia, or the Prophet Muhammad, as is accepted among some Sunni communities. It does not matter whether he is a modern person from the lineage of Muhammad. After mentioning the conditions that necessitate the expectation of a savior, the characteristics of the Messiah or Mahdi in these religions, the conditions that prepare his arrival, and the degree of similarity between the Messiah and the Mahdi will be researched and discussed.

In the study, the basic religious sources of all three religions and modern research will be used. In the research, historical method, descriptive method, comparative method as well as phenomenological approach will be used. Although the problem will be investigated on the axis of religion, the views of the sects will also be mentioned at points where there are deep differences in approach.

Keywords

History of Religions, Judaism, Christianity, Islam, Messiah, Mahdi.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Comparative Analysis and Critique of Mahdi Belief in Islam and Messiah Belief in Judaism and Christianity” presented at the Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2024-08-05
Accepted	2024-08-18
Published	2024-08-31
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Religious Studies, History of Religions
Conference	:
Title	4th Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/587
Location & Date	Online - August 26-31, 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 10 - August 30, 2024, Friday 15:00 - 16:10
Copyright	© 2024 Rahim Ay. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Ay, Rahim. “Comparative Analysis and Critique of Mahdi Belief in Islam and Messiah Belief in Judaism and Christianity”. <i>The 4th Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 127-130. Ankara: Oku Okut Press, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54